

توسعه غرب کارون در سال جهش تولید شتاب می گیرد

توح دهنانی
مدیرعامل شرکت
مهندسی و توسعه نفت

میداین نفتی غرب کارون از اولویتهای نخست توسعه در ایران هستند که همپوشانی منابع هیدروکربوری آن با کشور عراق براهمیت آن افزوده است. این میداین در سالی که مزین به نام «جهش تولید» است، یکی از اهداف مهم توسعه‌ای و جزء اصول کلیدی سیاست‌های کلی نظام در قالب چشم‌انداز و ابلاغیه رهبر معظم انقلاب است که ضمن افزایش ظرفیت تولید نفت خام و تأمین امنیت انرژی، جایگاه کشور در بازارهای جهانی را تقویت و قدرت چانه زنی جمهوری اسلامی در مجامع بین‌المللی را افزایش خواهد داد. طرح‌های توسعه میدان‌های نفتی یادآوران، آزادگان، یاران و همچنین طرح‌های تلمبه‌خانه و نیروگاه که از جمله پروژه‌های تعریف شده و در دست اجرا در حوزه غرب کارون تلقی می شوند، هم‌اکنون بر مبنای برنامه، در حال توسعه هستند. بر اساس برنامه‌ریزی‌های انجام شده، تولید بیش از یک میلیون بشکه نفت از میدان‌های مشترک غرب کارون هدفگذاری شده که برای رسیدن به این هدف، ظرفیت این روش‌ها افزایش تولید مرحله‌ای است که توانسته با به حداقل رساندن خواب سرمایه و ایجاد حداکثر بازدهی، سطح تولید را به میزان قابل قبولی افزایش دهد. استفاده از سیستم فرآوری سیار یا نصب و راه‌اندازی پمپ‌های درون چاهی نیز از دیگر روش‌های افزایش تولید در حوزه غرب کارون است که در دستور کار قرار دارد.

هم‌اکنون بخشی از افزایش تولید روزانه نفت میدان آزادگان جنوبی با استفاده از دستگاه فرآورش سیار (Skid Mounted) که میزان ۴۰ تا ۵۰ هزار بشکه انجام می‌شود که این شیوه تولید نفت می‌تواند در دیگر میدان‌های مشترک هم عملیاتی شود. استفاده از این واحدهای فرآورشی به‌عنوان یک فرهنگ رایج شناخته شده است. این تأسیسات که کارکرد واحدهای فرآورشی کامل را دارند برای نخستین بار در میدان نفتی آزادگان جنوبی به کار گرفته شد که از زمان تأمین تا اجرا کمتر از یک سال به اتمام رسید. در ضمن فرایند ساخت بزرگ‌ترین واحد فرآورش بالادستی صنعت نفت کشور به ظرفیت ۳۲۰ هزار بشکه در روز در حال اجراست که پیش‌بینی می‌شود فرآورش تمام نفت تولیدی برنامه‌ریزی شده در آزادگان جنوبی تا پایان سال ۱۴۰۰ انجام شود. در مجموع بر اساس هدف‌گذاری انجام شده، تلاش برای افزایش ظرفیت تولید نفت تا ۳۵۰ هزار بشکه در روز در غرب کارون با توسعه فاز نخست میدان‌های آزادگان جنوبی، یاران جنوبی و فاز دوم میدان‌های یادآوران و آزادگان شمالی در سال جدید ادامه دارد.

طرح‌های توسعه‌ای غرب کارون

فاز نخست طرح‌های توسعه‌ای در حوزه غرب کارون در حال حاضر یا به اتمام رسیده یا در حال طی کردن مراحل نهایی است، توسعه فاز دوم این طرح‌ها نیازمند برنامه‌ریزی، پیگیری و انعقاد قرارداد است که امیدواریم در سال جاری، شاهد امضای فاز دوم برخی از این طرح‌های توسعه‌ای باشیم.

میدان نفتی آزادگان جنوبی بخشی از میدان نفتی آزادگان است که در حدود ۸۰ کیلومتری غرب اهواز در منطقه مرز مشترک ایران و عراق واقع شده است. در طرح جامع توسعه میدان نفتی آزادگان جنوبی ۲ فاز تعریف شده است که بر مبنای آن، تولید در فاز نخست ۳۲۰ هزار بشکه در روز و در فاز دوم توسعه به ۶۰۰ هزار بشکه در روز افزایش می‌یابد. سرعت توسعه میدان آزادگان جنوبی که به‌وسیله پیمانکاران داخلی در حال انجام است، نه تنها کم نشده بلکه با شتاب ادامه دارد.

تولید نفت از میدان یاران شمالی هم که یکی از طرح‌های بیع متقابل است، از سوی شرکت ایرانی توسعه نفت و گاز پرشیا، تأمین مالی شده و مراحل توسعه آن در حال انجام است. قرارداد فاز دوم این میدان هم بزودی به امضا خواهد رسید.

همچنین تلاش بر این است که در سال جاری، از میدان نفتی یادآوران افزایش ظرفیت تولید ۵۰ هزار بشکه‌ای را شاهد باشیم.

غرب کارون، تبلور توانمندی ایرانی

با توجه به اهمیت پروژه‌های تعریف شده در غرب کارون و ضرورت تسریع در فرآیند برداشت از این میدان‌ها، انجام بخش عمده‌ای از فعالیت‌های تعریف شده در چرخه توسعه و تولید نفت، شامل پروژه‌های حفاری چاه‌ها، احداث خطوط انتقال نفت و ایستگاه‌های ارسال نفت خام و بهره‌برداری از تأسیسات نفتی در طرح توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون و پروژه‌های جنبی آن به شرکت‌های داخلی سپرده شده است. همچنین سهم اشتغال‌زایی برای مردم بومی، در حوزه عملیاتی غرب کارون در سال‌های اخیر افزایش چشمگیری داشته است به طوری که به کارگیری نیروهای بومی مطابق با دستور مقام عالی وزارت نفت در دستور کار قرار دارد. از سوی دیگر باید در نظر داشت که هم‌زمان با توسعه میدان‌های نفتی غرب کارون، زیرساخت‌های گسترده‌ای ایجاد می‌شود و اشتغال و اقتصاد در منطقه رونق می‌گیرد که به تقویت امنیت در نوار مرزی می‌انجامد. این منطقه استراتژیک در غرب کارون، بخش بزرگی از حوزه کاری شرکت مهندسی و توسعه نفت، از زیرمجموعه‌های شرکت ملی نفت ایران است که با توجه به راه‌بردی و پراهمیت بودن پروژه‌های ملی که در دست اجراست، برای شتاب‌بخشی به بهره‌برداری مطلوب و به‌موقع از میدان‌های نفتی غرب کارون که بیشتر آنها مشترک است، همه توان خود را با تکیه بر نیروی انسانی ارزشمند کشورمان به کار گرفته است.

رشد اقتصادی بدون نفت مثبت است

رئیس کل بانک مرکزی گفت: رشد اقتصادی بدون نفت در سال ۹۸ معادل مثبت ۱.۱ درصد و رشد گروه صنعت و معدن ۲.۳ درصد بوده است. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، عبدالناصر همتی با انتشار یادداشتی در صفحه اینستاگرام خود نوشت: همانگونه که قبلاً بیان کردیم، مرکز پیش‌بینی کرده بود، گزارش تحولات اقتصادی بخش واقعی اقتصاد ایران در سال ۹۸، بیانگر مثبت شدن رشد اقتصاد بدون نفت کشور در سال گذشته است. وی درباره جزئیات رشد اقتصادی در بخش‌های مختلف، اضافه کرد: بر مبنای بخش‌های فعالیت، رشد بخش کشاورزی مثبت ۸.۸ درصد، گروه صنعت و معدن ۲.۳ درصد و خدمات عمده‌تا به خاطر شیوع کرونا درفصل آخر سال منفی ۰.۲ درصد بوده است. رئیس کل بانک مرکزی ادامه داد: به علت کاهش در آمدن نفت، رشد این بخش منفی ۳۸.۷ درصد بود که در نتیجه آن، رشد اقتصادی با نفت به منفی ۶.۵ درصد رسید. وی گفت: این گزارش با در نظر گرفتن آمار عملکرد مناسب بخش کشاورزی و روند مثبت رشد بخش صنعت در نیمه دوم سال (شامل ۶.۷ درصد در فصل سوم و ۱۰.۷ درصد در فصل چهارم) نشان‌دهنده رونق تولید در سال ۹۸ و نوید بخش تولید در سال ۹۹ است. رئیس کل بانک مرکزی گفت: جزئیات تحولات اقتصادی سال ۹۸ در روزهای آتی منتشر خواهد شد. **ایرنا**

عرضه انبوه مسکن در بازار

معاون وزیر راه و شهرسازی گفت: امروز (یکشنبه) اولین جلسه کنترل بازار مسکن با حضور وزرای راه، اقتصاد و رئیس بانک مرکزی و سایر مسئولان مرتبط برگزار می‌شود. محمود محمودزاده درباره برنامه وزارت راه و شهرسازی برای کنترل قیمت مسکن پس از دستور رئیس جمهور اظهار داشت: به‌طور قطع راهکارهایی برای کنترل بازار مسکن وجود دارد و از طریق ابزارها و اهرم‌های تشویقی و بازدارنده در حوزه مالیات این امکان وجود دارد و می‌توان بازار را با این ابزار مدیریت کرد. وی با بیان اینکه بسته‌ای از راهکارهای مدیریت بازار مسکن تهیه کرده‌ایم و امیدوارم با تصویب مسکن پس از دستور رئیس جمهور این اظهار داشت: به‌طور قطع راهکارهایی جزئیات کنترل بازار در دستور کار افزایش عرضه مؤثر است. معاون امور مسکن و ساختمان درباره احتمال افزایش سقف وام تسهیلات مسکن اظهار داشت: روی کاغذ گفته می‌شود که کمبود واحد خالی برای عرضه نداریم و در حال حاضر نمی‌توان گفت واحد خالی برای خرید یا اجاره در بازار وجود ندارد، عرضه داریم اما این عرضه‌ها متناسب با تقاضا و عرضه مؤثر نیست. وی افزود: اگر مالیات بر املاک خالی برسرعت اجرایی شود با انبوهی از عرضه مواجه خواهیم شد و این افزایش عرضه در بازار مؤثر خواهد بود. **ایلنا**

گفت‌وگو با وزیر نیرو در مهم‌ترین مسأله این روزهای جهان یعنی شیوع ویروس کرونا بررسی آثارش آغاز می‌کنیم. ویروسی که از همان ابتدا، مصرف آب و برق کشور را بشدت بالا برد و اکنون در آستانه یکی از گرم‌ترین تابستان‌های کشور قرار داریم. عاملی که تهدیدی برای پایداری شبکه آب و برق شده، بویژه در بخش برق که اگر مردم همکاری نکنند، امسال نیز خاموشی‌ها اجتناب‌ناپذیر است. این درحالی است که وزیر نیرو می‌گوید: «خیلی از نقاط جهان الان چشم‌شان به ماست تا ببینند در مقابله با کرونا و تحریم، کشور چگونه مدیریت می‌شود و امیدواریم که با همراهی مردم به خاموشی نخوریم.» رضا اردکانیان، معتقد است که ظرفیت زیادی برای خوش مصرفی آب و برق در ایران وجود دارد و با مصرف صحیح ظرفیت‌های موجود، فرصت‌های جدیدی برای ایران فراهم می‌شود؛ مانند تبدیل کشور به هاب انرژی منطقه و صادرات آب شیرین از دریا. او در این گفت‌وگو چند خبر نیز از گسترش روابط برقی با کشورهای همجوار و حتی غیر همسایه می‌دهد. مانند آغاز مذاکرات با قطر برای تبادل برق، انتخاب مهندس مشاور ایرانی برای مطالعه مسیر سنکرون شبکه برق ایران و روسیه و توسعه انرژی‌های تجدیدپذیر در مرز ایران و افغانستان و مذاکرات برای اتصال شبکه برق این کشور با ایران. اما اردکانیان در آخرین سال دولت دوازدهم، نه برای سال جاری، بلکه برای آینده ایران می‌گوید: استفاده از تمام این فرصت‌ها و حتی فکر کردن به آنها، پیش‌نیازهایی دارد که باید به آنها پایبند شویم. مهم‌ترین پیش‌نیاز هم این است که جامعه‌ای خوش مصرف باشیم. باید برای دستیابی به این ویژگی تمرین و تلاش کنیم. چراکه صحیح مصرف کردن بیش از اینکه به کمبود یا کافی بودن آن منبع بازگردد، یک مقوله اخلاقی است.

گفت‌وگو با وزیر نیرو در آستانه تابستان داغ ۱۳۹۹

صنعت آب و برق
از موج نخست کرونا
موفق بیرون آمد

ما براین است که عایدی همراهی مشترکان، بیش از عایدی ناشی از سیستم جریمه است. باید مردم باور کنند که این سیستم مربوط به خودشان است و در حفظ آن کوشا باشند. رعایت مصرف نه تنها در بخش برق که در بحث آب نیز یک مسأله مهم و اخلاقی است. ضوابط و مقررات وقتی تأثیرگذار است که جامعه پایبندی‌های اخلاقی بالای داشته باشد.

به عملکرد مثبت سال گذشته اشاره کردید. ۱۶ درصد جریمه پرمصرف‌ها چقدر روی تغییر رفتار مصرف‌کننده‌ها اثر داشت؟

گزارش عملکرد سال گذشته نهایی نشده ولی قطعاً بی‌تأثیر نبوده است. ما در مقابل جریمه، پاداش خوش مصرفی نیز پرداخت کردیم. برای اصلاح مصرف، این کار شاید در کوتاه مدت درآمدهای بخش برق را کم کند اما در بلند مدت به نفع صنعت برق است. می‌تواند زمینه تجهیز و نوسازی تجهیزات صنعت را فراهم کند.

اصلاح مصرف تا چه زمانی پاسخگو است؟ پس از کاهش شدت تقاضای بدمصرف‌ها، آیا مجدداً باید به افزایش سالانه ۵ هزار مگاوات ظرفیت تولید برق بازگردیم؟

اینکه می‌گوییم ۷۵ درصد از مشترکان الگوی مصرف را رعایت می‌کنند به معنای بدمصرف بودن ۲۵ درصد باقیمانده نیست. اگر مصارف بالا را در نظر بگیریم کمتر از ۱۵ درصد از مشترکان ما بدمصرف هستند.

کشور رو به توسعه و جمعیت رو به افزایش است ولی کشور ما از حیث منابع انرژی ثروتمند است. ما منابع تجدیدپذیر زیادی چون تونل‌های باد، انرژی خورشیدی نیز داریم که برای بهره‌گیری از آنها در آغاز راه هستیم. اکنون حدود ۸۳۰ مگاوات نیروگاه نصب شده داریم. هر چند تغییر نرخ ارز اثر کاهنده روی آهنگ رشد

تابستان امسال، چشم جهان به وضعیت صنعت آب و برق ایران است. اندکی مدیریت مصرف، تمام نگرانی‌ها را رفع می‌کند. صحیح مصرف کردن بیش از اینکه به کمبود یا کافی بودن آن منبع بازگردد، یک مقوله اخلاقی است. در بخش آب نیز ما ظرفیت وسیعی داریم و هیچ وقت نباید بالقوه نگران کم آبی کشور باشیم؛ می‌دانیم که چنانچه از همین آب موجود درست استفاده کنیم، می‌توانیم زندگی را با خطر جمع و فراغ بال ادامه دهیم. اما اگر تغییری در رفتارهای خودمان نداشته باشیم، آن زمان حتی سال‌های تر کشورمان هم اضافه شود، باز هم مشکلاتی خواهیم داشت

نیروگاه‌های تجدیدپذیر داشته اما دوباره برای استفاده از این نیرو برنامه‌ریزی می‌کنیم. به سرمایه‌گذاران نیروگاه‌های تجدیدپذیر اجازه داده‌ایم با ترتیباتی مجاز به صادرات انرژی خود بویژه در شرق کشور باشند. بویژه در مناطق شرق کشور که ما معتقدیم در آنجا باید منابع جایگزین برای کشاورزی و برنامه برای استقرار و تثبیت جمعیت داشته باشیم. از رسانه‌ها انتظار داریم در این زمینه همکاری مناسب و لازم را داشته باشند. در کنار این تمهیدات، به مرور قیمت‌ها اصلاح خواهد شد و با اصلاح قیمت‌ها خوش مصرفی تداوم پیدا می‌کند. آن زمان سیستم اصلاح خواهد شد.

هر موقع شروع به تصحیح مسیر کنیم، کار درستی را انجام می‌دهیم. در تمام منابع زیست محیطی اگر خود را از یک شیوه غیربهبه‌نصرف دور نکنیم؛ همه راه‌های دیگر مسکن‌هایی پیش نیتند. اگر رعایت نکنیم، نه تنها در ایران بلکه حتی در قاره سبز هم امکان برپایی یک سیستم پایدار رفاه و آسایش نیست. صحیح مصرف کردن بیش از اینکه به کمبود یا پربود آن منبع بازگردد، یک مقوله اخلاقی است.

به‌طور کلی ارزیابی شما از توان تولید برق کشور چگونه است؟

حدود ۴ دهه پیش، ظرفیت نصب شده نیروگاهی کشور ما بیش از ۷ هزار مگاوات نبود. از آن زمان تاکنون جمعیت کشور ۲.۳ برابر شده است. اما ظرفیت نصب شده نیروگاهی بیش از ۱۱ برابر افزایش داشته است. این ارقام حاکی از آن است که سمت‌گیری بسیار صحیحی در خصوص سرمایه‌گذاری در تولید برق از لحاظ توسعه کشور و بخش‌های مختلف به مکنی به صنعت برق است، صورت گرفته است.

در همین حال، از نیمه سال ۱۳۹۲ تا اکنون بیش از ۱۶ هزار مگاوات نیروگاه جدید نصب شده است و تا پایان این دولت یعنی نیمه سال ۱۴۰۰ به بیش از ۲۰ هزار مگاوات خواهد رسید. با چند عمل ساده ریاضی مشخص می‌شود که در ۸ سال دولت تدبیر و امید به نسبت سال‌های قبل، سالانه بیش از ۴۰ درصد به ظرفیت تولید برق افزوده شده است. این سرمایه‌گذاری سنگین

اما در بحث جریمه پرمصرف‌ها، تصمیم دولت و اعتقاد

است. ما به دنبال سنکرون سیستم برق خود با همسایگان و کشورهای بزرگ دیگر از جمله فراسویون روسیه که ظرفیت نصب شده آن بیش از ۲۳۰ هزار مگاوات یعنی سه برابر کشور ماست، هستیم. دو مسیر داریم که یکی از آنها از طریق آذربایجان و مسیر دیگر از طریق ارمنستان و گرجستان است. مطالعات هر کدام از این مسیرها زودتر به نتیجه برسد، این کار را انجام خواهیم داد. از این طریق پایداری سیستم برق ما افزایش پیدا می‌کند. ضمن اینکه امکان تبادل با اروپا هم برقرار می‌شود.

به مذاکرات با قطر اشاره کردید. آیا این کشور ابراز تمایل کرده است؟

برنامه داشتیم که برای مذاکرات به قطر برویم و آنها نیز برای شرکت در اجلاس کمیسیون مشترک به ایران بیایند و در اصفهان اجلاس را برگزار کنیم. اما با شیوع ویروس کرونا هر دو برنامه فعلاً به تعویق افتاده است. البته ارتباط ویدئوکنفرانسی داریم و به نظر می‌رسد، باید تمایل داشته باشند. آن‌ها در ماه‌هایی از سال انرژی مازاد دارند که می‌توانیم این انرژی مازاد را برای آنها به کشورهای همسایه فقط برق تولیدی کشور ما نیست که تبادل می‌شود. برق ترکمنستان هم می‌تواند از طریق سیستم ما فرضاً به ترکیه صادر شود؛ با تولید قطر از طریق سیستم ما به پاکستان برود. در شرق و غرب کشور، کشورهای نیازمند انرژی قابل ملاحظه‌اند و یکی از آنها کشور دوست و برادر، عراق، است.

امکان صادرات برق به عراق از سال ۲۰۰۴ میلادی فراهم شده و هر سال قراردادی یک ساله بر اساس یک فرمول توافق شده‌ای تصویب شده است. البته طبیعی است

زمان‌هایی که ما نیاز شدید یا به هر دلیل کمبود داریم یا از طریق نیروگاه‌های برقی‌ای به دلیل ارتفاع کم آب در مخازن سدها امکان تولید کم است، نیازهای داخلی اولویت دارد و ما متعهد به تأمین نیازهای داخلی هستیم. در عین حال، چون امکان تبادل وجود دارد، می‌توانیم در بعضی مواقع از سال از برخی کشورهای همسایه مثل ترکمنستان، آذربایجان و ارمنستان برق بگیریم.